

انست
حکایت
چون

دوست ما را با زندگی اسیریت
بیا بیا

نشر قیسات

تمامی حقوق چاپ و نشر این اثر برای نشر قیسات محفوظ است.

سخن آغازین

با همه دسواری و ظرافت هایش، شیرین ترین کار عالم «تربیت» است و مهم ترین بست تربیت، «خانواده». خانواده اگر «خانواده» باشد، تربیت شیرین می شود و طبیعی همان طور که ما نفس می کشیم، در خانواده هم تربیت می شویم؛ بی آنکه به آن فکر کنیم و بدانیم چه می شود.

مرکز «احیاء اندیشه و سیر، علوی مجموعه ای است مردم نهاد و خدمتگزار در کارهای خیر. تمرکز این مرکز بر تربیت و پرورش است، آن هم با رویکرد اسلامی و عقلانی و با محوریت زیربنایی ترین نهاد تربیت، یعنی خانواده.

وجه همت ما مهارت آموزی به خانواده ها است. مایه حرکت ما استفاده هوشمندانه از ابزارهای حمایتی؛ از این رو طرح «مهرستان» را پایه یزی کردیم تا در پیمودن این مسیر مقدس، بتوانیم منظم و هدفمند و برنامه دار پیش برویم. «مهرستان» فقط مخفف «محصولات هنری رسانه ای» نیست، بلکه سه گانه ای است برای آموختن مهرورزی در خانه و گرما بخشی به کانون خانواده.

ابزار ما در این راه پرفراز و بی نشیب چیست؟ از بین همه راه های ممکن، با «یار مهربان» به یاری خانواده ها آمده ایم؛ با همان آشنای پرسخاوتی که صدها نسل بشر را معلم وار پرورده و فروتنانه با ذهن و ضمیرشان در هم تنیده است.

بله، با کتاب آمده‌ایم و بر این باوریم که با همه تنوع ابزارهای دیجیتال و گرایش جنون‌آمیز انسان امروز به آن‌ها، هیچ چیز جای کتاب را نمی‌گیرد! اثبات ساده این مدعا را در رشد کتاب‌های کاغذی، در همین سال‌ها و حتی در کشورهای صنعتی، می‌توان سراغ گرفت. خوشبختانه این یار مهربان، هنوز هم به آدم‌ها وفادار مانده و همچنان گنجینه سرشاری به شمار می‌رود که پاسخ‌گوی نیازهای رنگارنگ مخاطبانش، است؛ همانند که مدتی است با این یار مهربان نامهربانی می‌کنیم!

با خیال از خیر زمین مانده‌ای بوده‌ایم که حضورمان را در این عرصه معنا ببخشد. جریانی، پویا و اثری مانا به جای گذارد. سرانجام صدها نفر ساعت پایش و پویش، به معنای طرح خانواده محور «مهرستان» انجامید که یکی از میوه‌هایش اکنون در دستان شماست. با سواسی خاص، با سواسی بی‌عیب و نارساییین کردیم تا شاخص ارزیابی باشند و بازتاب دغدغه‌مندی ما؛

۱. تلاش فعالان این طرح و همه تولیدات آن، تمام وقت و تمام قد، در خدمت خانواده‌هاست و تمام آثار منتخب در محور نیازهای اعضای خانواده شکل می‌گیرد.

۲. گام‌های اجرایی را کاملاً علمی و منطقی طراحی کردیم، با پشتیبان‌های محکم بهره‌مند باشد؛ برای نمونه، نرم‌افزار قدرتمند و جامع سیستمی را در مسیر تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیران و آماده‌سازی آثار، به کار گرفتیم.

۳. آثاری باید تولید و ترویج شوند که حقیقتاً مورد نیاز باشند و نوآورانه و مشکل‌گشایانه به طرح مسائل بپردازند؛ از این رو، هم به درون‌مایه‌هایی عالمانه و مبتنی بر آموزه‌های دین اسلام توجه داریم و هم به قالب‌هایی شیوا و جذاب

در انتقال آن‌ها، انتظارمان تا بدان حد است که معادل و مشابهی برای آن آثار، براساس رویکرد انتخاب‌شده، برای انسان عصر حاضر به‌ویژه نسل جوان وجود نداشته باشد. در این راستا و برای دستیابی به گنجینه اطلاعات جامع در این موضوع، طرح «اطلس سواد خانواده» در دست تدوین است.

۴. فارش، از شهرت اسمی افراد، از نویسندگانی دعوت به همکاری کردیم که نه تنها از استناد، ایده‌های تعریف‌شده در طرح برخوردار باشند، بلکه توصیه‌های نکته‌سازانه و شکافانه درباره موضوع مدنظر را در انبان دانش و تجربه خویش انباشته دارند؛ البته از قلم جوان‌ترهای خوش‌آبیه نیز غافل نماندیم.

۵. غنای زیربنا و کیست «روبنای مهرستان» چنین اقتضا می‌کرد که متخصصان ممتاز در حوزه‌های مختلف، در تجرید تولید مشارکت دهیم: بهره‌مندی از اطلاعات طرح جامع اطلس خانواده و اثبات علمی بصیر برای انتخاب موضوع و نویسندگان، ارزیابان کاربرد و انتخاب اثر، زیادی از میان جامعه مخاطب هر یک از کتاب‌ها برای ارزیابی آثار رسیده، اساس شاخص‌های تعریف‌شده، هنرمندان طبع‌شناس برای یافتن نام کتاب‌ها، ویراستاران فعال‌ترین نهاد ویرایشی ایران، طراحان و صفحه‌آرهای خوش‌فریحه، نمونه‌خوانی چندباره آثار به منظور اصلاح ایرادهای احتمالی در مراحل پایانی، تیراژهای اختصاص در صنعت چاپ، چاپخانه‌های کارگشته و مجهز، فعالان حرفه‌ای در تبلیغ و اطلاع‌رسانی و مدیریت فروش، متفکران دلسوز برای انگیزه‌آفرینی و امکان‌سنجی برای مطالعه کتاب و....

۶. گوشه چشمی هم داریم به میراث مکتوب گران‌بهای گذشتگان با موضوع خانواده، از راه بازآفرینی و بازنویسی آن‌ها متناسب با نیازها و اقتضائات انسان

معاصر، تا عطر نام و یادشان و خوشه چینی از خرمن معرفتشان، ذائقه مشتاقان را پُر حلاوت کند.

۷. درست است که این طرح برای امکان تداوم بلند مدتش، باید از نظر منابع مالی مستقل و خودگردان باشد، اما به پشتوانه خیراندیشانی که چراغ این راه را روشن کرده‌اند، کاملاً غیرانتفاعی خواهد ماند و عوایدی را که احتمالاً به دست می‌آید، در فرایند تولید و ترویج آثار فاخر فرهنگی بازهزینه می‌کنیم. به این موضوع، در طرح مصوب و تمامی قراردادها تصریح شده است.

۸. بزرگترین معضل امروز ما در حوزه کتاب و کتاب خوانی، نبودن آثار فاخر و مناسب نیست بلکه، معیف بودن فرهنگ مطالعه در بین اقشار جامعه به ویژه خانواده‌هاست. پیکار تمام، فعالیت‌هایمان تنها به این سمت نشانه می‌رود که این آثار خواننده‌ها را در کنار نیازهای روزمره خانواده‌ها را در زندگی افزایش دهند. به همین منظور، طرح «مصالحات» با توجه به راهبردهای عملی در بستر خانواده، تهیه شده و در حال پیگیری است.

۹. توجه داریم که بی‌اعتنایی به ابزارهای ارتباطی، امری درستی نیست؛ تولید کتاب‌های صوتی، محصولات تصویری، نرم‌افزارهای رسانه‌ای و تلفن همراه، حضور در شبکه‌های مجازی و اینترنتی، ترجمه آثار و... نیز ضروری خواهد بود.

۱۰. برای تنومند شدن این نهال نوپا، نظارت مستمر و ارزیابی هم‌جانبه‌ایاز است. از ابتدا تا انتهای این طرح، بازخوردگیری و اصلاح مناسب و به‌موقع مشکلات احتمالی در دستور کار خواهد بود.

۱۱. طرح‌ها و برنامه‌های موفق دیگر فعالان در این عرصه‌ها را برای الگوگیری و مقایسه، رصد کرده و می‌کنیم. خود نیز یافته‌ها و برساخته‌هایمان را حاضری

به رایگان پیشکش رهروان این وادی کرانه نابردار کنیم تا ضمن هم‌افزایی در بینش‌ها و دانش‌ها، بتوانیم با موج‌آفرینی، خیراندیشان فرهنگی را متقاعد کنیم که پا به این عرصه بگذارند.

آنچه خواندید، همه حرف‌هایی نبود که گفتنی بود؛ به قدر دقیقه‌های چندین سال، حرف و تجربه و خاطره و نکته هست؛ اما نباید و نشاید که سخن‌آغازین را به رازا بکشیم. فقط اینکه حساسیت موضوع و فرهیختگی خواننده، به ما انگیزه می‌دهد که با بارها درون‌مایه، قالب، مراحل تولید و توزیع را بازبینی کنیم تا اثری خردمندانه را تقدیم نگاه و نگرش بلند شما گرامیان نماییم و مشتاقانه منتظریم تا با دیدگاه‌های شما سروران عزیز به آدرس mehr@mehrestan.ir پیوسته مرهون مهربانی‌هایتان گردیم.

بر آستان جانانی سرسپاس، فراموش نمی‌آریم که توفیق، رفیق طریقمان کرد تا دوره امانت داده‌شده در مزرعه دنیا را به دست چینی از خرمن ارباب و اصحاب فرهنگ و اندیشه بگذرانیم و آنگاه با لطفی ده‌چندار، ما را و امداد فضل بی‌کرانش کرد تا در طرح پربرکت «مهرستان» بتوانیم بابت توفیق و ترویج محصولات فرهنگی و تربیتی، مدال افتخار برگردن بیاویزیم. آری، «تربیت و تعلیم» هدف اصلی آمدن پیامبران و جان‌مایه کتاب‌های آسمانی بوده است. «یَرْزُقْهُمْ مِنْهُ» و ما نیز به راه‌پیمایی و نفس‌کشیدن در این وادی مفتخریم. از تک‌به‌تک سروران ارجمندی که ذره‌پروری کردند و گام‌به‌گام مسیر را هم‌شأنه ما شدند، سپاس ادب، خاضعانه سپاسگزاریم.

عیشتان مدام، ایام به‌گام، عزت مستدام
مرکز احیاء اندیشه و سیره علوی

ایثار دختر و آبروی پدر	۴۴	منافقه	۱۷
تماشاگاه راز	۴۵	خرافه: تخیل پیامبر ﷺ	۱۸
شیرین تر از عسل	۴۶	واژه: دریا بود	۱۹
حق گریستن	۴۸	دنه من گاهان	۲۰
به یاد روزهای خوب	۵۰	فروتنی، شرط ایمان	۲۱
از ستر پدر، تو را چه خسران؟	۵۲	ای فدای تو همه برای من	۲۲
مادر تو منم	۵۳	تافته جدابافته	۲۵
چشمان امیدوار	۵۴	یک کیسه نخلستان	۲۶
باقرم، نه بقر	۵۵	برتر از جهاد	۲۷
مهمان خدا	۵۶	کسی مانند همه	۲۸
دیدار آخر	۵۸	یاران علی (ع)	۲۹
میان عاشق و معشوق، رمزی است	۵۹	عبادت خدا و خدمت به خلق	۳۰
در آشیانه عصمت	۶۰	عبادت در بازار	۳۱
مهر مادری	۶۲	اورانمی شناسید؟	۳۲
کنیز خوشبخت	۶۴	مگر نماز نمی خوانی؟	۳۴
قرآن، وثیقه آزادی	۶۵	دویدن به سوی جهنم	۳۵
ام عماره	۶۶	لذت دست رنج	۳۶
چرخ هستی	۶۹	کافر حلال زاده	۳۸
همسر نبوت	۷۰	آخرین وصیت	۳۹
فدای او باد پدر	۷۲	رسول مؤید	۴۰
همسری همسر	۷۳	هر دوستداری، پیرو نیست	۴۲
آزگارش کیبایی	۷۴	بهتر از هفت آسمان	۴۳
فصله ناگردد عشق	۷۶		
بهتر از همه	۷۷		
خادم مسجد	۷۸		
یا برای هدیه برای هیچکس	۷۹		
نان و شمشیر	۸۰		
خصوع در برابر قانون	۸۱		
والسلام	۸۲		
شکوه عدالت	۸۳		
جوان دیروز	۸۴		

حدیث منزلت	۱۲۱	اگر علی نبود...	۸۵
فاتح خیبر	۱۲۲	مایه برتری	۸۶
ندارم، نمی خورم	۱۲۴	گروگان عدالت	۸۷
غم مخور	۱۲۵	دادرسی در بازار	۸۸
اسوه مردان	۱۲۶	همسفر	۸۹
علم آموزی در میدان جنگ	۱۲۷	نخ سیب	۹۰
قرآن ناطق	۱۲۸	بهای حکومت	۹۱
بارقه بدرقه	۱۳۰	همچون فرودستان	۹۲
بعض در گلو	۱۳۲	قانون	۹۴
حماسه سخن	۱۳۳	غارت و غنای	۹۶
در کوی نیک نامان	۱۳۴	خرشکین هدیه است	۹۷
مردی از شام	۱۳۶	در پی داد	۹۸
آیا ما منافقیم	۱۳۸	سرنوشت مادر سرنوشت است	۹۹
پیرمرد شاکلی	۱۴۰	قضا یا غذا؟	۱۰۰
حق و حقوق	۱۴۱	نه بیشتر	۱۰۱
خیانت، هرگز!	۱۴۲	بهای عدالت	۱۰۲
کتاب نامه	۱۴۳	حلوای تلخ	۱۰۳
		سختاوت در میدان جنگ	۱۰۴
		دیدار در جهانی دیگر	۱۰۶
		مهمان نجیب	۱۰۷
		گدای فرمانده	۱۰۸
		کلبه خلافت	۱۰۹
		بایستید!	۱۱۰
		سهم برادر	۱۱۱
		حامی اقلیت ها	۱۱۲
		زینده علی	۱۱۳
		آرزوی یتیمی	۱۱۴
		شب تنهایی	۱۱۵
		گریه برای خود	۱۱۶
		بوسه گاه عرش	۱۱۷
		شیر حق	۱۱۸

مقدمه

گفتار و رفتار پیامبران و امامان معصوم علیهم السلام سرشار از آموزه‌ها و درس‌هایی است که هریک از آنها همچون چراغی بر سر راه مؤمنان است. در سخنان و سیره معصومین علیهم السلام گاهی حکایت‌هایی به چشم می‌خورد که نشان از آنها راه‌گشا است. این حکایت‌ها به زبان‌ها و به شیوه‌های مختلف بیان شده است. اما هنوز جا دارد که گفته و شنیده شوند.

در کتاب حاضر، برخی داستان‌هایی را که ریشه روایی یا تاریخی دارند، گزارش کرده‌ایم، با اندکی پردازش ادبی و روایی. اما کوشیده‌ایم دخل و تصرفی در اصل داستان و عبارات احادیث صورت نگیرد.